

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

datum 23 juni 2026

Betreffende wetsvoorstel:

36.777

Wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet primair onderwijs BES, de Wet op de expertisecentra, de Wet voortgezet onderwijs 2020, de Wet medezeggenschap op scholen, de Wet educatie en beroepsonderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs BES, de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Wet op het onderwijstoezicht in verband met de versterking van het veiligheidsbeleid op scholen (Wet vrij en veilig onderwijs)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 30 juni 2026 verworpen door de Tweede Kamer.

Voor: 50PLUS, D66, CDA en VVD.

Tegen: PRO, SP, Volt, PvdD, DENK, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower, PVV en FVD.

De stemmingen over de amendementen vond plaats op 23 juni 2026 .

Aangenomen amendementen

Diverse artikelen

10 (Ceder en Kostic) over suïcide-incidenten onder de registratie- en meldplicht brengen

Dit amendement regelt dat suïcide-incidenten expliciet worden opgenomen in de lijst van te registreren (ernstige) veiligheidsincidenten, waarvoor een meldplicht geldt. Indieners menen dat dit type incidenten, gezien de ernst ervan, niet kan ontbreken in de wettekst. In de Nota naar aanleiding van het verslag bevestigt de regering dat de meldplicht bij ernstige veiligheidsincidenten net zozeer geldt voor suïcide-incidenten.¹ Hierbij gaat het eveneens om een suïcide-incident die buiten de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag plaatsvindt, maar wel een leerling van de school betreft. Ook met deze bevestiging van de regering, achten indieners het van belang om suïcide-incidenten alsnog in de wettekst op te nemen. Geen van de opgesomde voorbeelden in de wettekst komt volgens indieners namelijk binnen het dagelijks spraakgebruik in de buurt van een suïcide-incident. Met dit amendement willen indieners mogelijke twijfel wegnemen door 'suïcide-incidenten' expliciet op te nemen in de wet.

De praktijk leert namelijk dat suïcidaliteit een ongemakkelijk onderwerp kan zijn. Illustratief hierbij is dat bij de wetsbehandeling van de Wet veiligheid op school (2015), dat de verplichting voor scholen regelde om een veiligheidsbeleid te voeren, het onderwerp zelfdoding tot de plenaire behandeling onaangeroerd bleef, terwijl de aanleiding van de wet een suïcide-incident was. Als we vanuit de overheid suïcide zoveel mogelijk willen voorkomen, zo vinden indieners, begint dat ermee door als (mede-)wetgever het voorkomen van suïcide waar noodzakelijk expliciet de aandacht te geven in de wet.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 30 juni 2026

blad 2

De belangrijkste winst van dit amendement wordt niet verwacht in het registreren of melden van suicide-incidenten zelf, maar van het leren van die incidenten. En om vervolgens het schoolbeleid daarop aan te passen om suicide-incidenten te voorkomen. Concreet voegt dit amendement een definitie van 'suicide-incident' toe aan de begripsbepalingen. Er wordt hierbij aangesloten bij de begripsbepaling zoals opgenomen in de Wet integrale suicidepreventie.² Ook wordt het begrip 'suicide-incidenten' opgenomen in de opsomming als voorbeeld van ernstige veiligheidsincidenten waarvoor de meldplicht in ieder geval geldt.

Suicide-incidenten betreffen nadrukkelijk ook pogingen tot suicide, ook als er minder ernstige fysieke schade is. De impact van een dergelijke gebeurtenis blijft immers onverminderd groot. Op de leerling in kwestie, maar ook op zijn omgeving zoals zijn klas.

¹ Kamerstuk 36777, nr. 6.

² Artikel 1, aanhef en onderdeel ad, van de Wet publieke gezondheid

Aangenomen. Voor: SP, 50PLUS, D66, Volt, PvdD, CDA, DENK, VVD, ChristenUnie, JA21, BBB, Groep Markuszower en PVV.

Artikel I, II en III, onderdeel B

Artikel IV, onderdeel E

Artikel VI, VII en VIII, onderdeel A

16 → **38** (Ceder) over voorafgaand overleg met de vertrouwensinspecteur als overwogen wordt ouders niet te informeren bij aangifte

Dit amendement regelt dat, voordat het bevoegd gezag besluit om ouders niet te informeren bij een aangifte omdat het belang van het kind zich daar ernstig tegen zou verzetten, met de vertrouwensinspecteur moet worden overlegd. Het besluit om ouders niet te informeren, kan pas worden genomen als uit het overleg blijkt dat dit inderdaad het juiste besluit is.

Indiener begrijpt dat er specifieke gevallen kunnen zijn, wanneer het in kennis stellen van de ouders zou leiden tot een onveilige situatie thuis. Indiener meent echter wel dat dit oordeel niet zonder meer aan het bevoegd gezag is, maar acht het wenselijk dat het bevoegd gezag, mocht het overwegen de ouders niet te informeren, hierover eerst met de vertrouwensinspecteur overlegt.

Aangenomen. Voor: SP, 50PLUS, D66, Volt, PvdD, CDA, DENK, VVD, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Groep Markuszower en FVD.

Artikel I, II en III, onderdeel C

Diverse artikelen

55 (Rooderkerk) Subamendement over aanpassing van het amendement Boomsma op stuk nr. 54 teneinde te expliciteren dat meldplichtige veiligheidsincidenten zich ook online kunnen manifesteren

Met dit subamendement wordt het amendement van het lid Boomsma gewijzigd overeenkomstig het amendement op stuk nr. 24, waarmee verduidelijkt wordt dat een veiligheidsincident ook online kan plaatsvinden. Met het schrappen van de registratieplicht wordt de afbakening van wat een veiligheidsincident is verplaatst naar de meldplicht, indiener stelt dan ook voor om dit amendement zo te wijzigen dat ook in dat geval in de wet geëxpliciteerd wordt dat een veiligheidsincident ook digitaal kan plaatsvinden.

Aangenomen. Voor: SP, 50PLUS, D66, Volt, PvdD, CDA, VVD, ChristenUnie, JA21, BBB en Groep Markuszower.

Considerans

Diverse artikelen

54 (Boomsma) over het schrappen van de registratieplicht voor veiligheidsincidenten

Met dit amendement wordt de incidentenregistratie geschrapt uit het wetsvoorstel. De indiener meent dat het wenselijk is dat het bevoegd gezag zicht heeft op (ernstige) incidenten die op school plaatsvinden, maar dat het de voorkeur verdient dat de keuze en verantwoordelijkheid voor het wel of niet te registreren van verschillende voorvallen duidelijk bij de scholen zelf blijft liggen. De indiener vreest dat met een wettelijk verplichte

datum 30 juni 2026

blad 3

incidentenregistratie de nadruk te veel kan komen te liggen op het correct volgen van procedures op een manier die juist afleidt van de inzet op het verbeteren van de ontstane situaties zelf. Bovendien wil de indiener extra regeldruk voor scholen vermijden. Het amendement laat de meldplicht voor ernstige incidenten bij de Inspectie in stand, omdat het daarbij gaat om incidenten, die leerlingen of docenten ernstige schade berokkenen, die langere tijd aanhoudt. Indiener meent dat het bij dermate ernstige incidenten van belang is dat de Inspectie op de hoogte wordt gebracht om in samenspraak met de scholen te bezien of aanvullende ondersteuning en/of nazorg kan en moet worden geboden. Indiener hecht eraan op te merken dat het zaak is te voorkomen dat deze meldplicht voor ernstige incidenten leidt tot terughoudendheid bij melden.

Aangenomen. Voor: 50PLUS, D66, CDA, VVD, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Groep Markuszower en FVD.

Toevoegen artikel VIII, onderdeel A, artikel 1.20, lid 9

17 → **36** (Ceder) over de meld-, overleg en aangifteplicht in het hbo en wo uitbreiden naar buitenpromovendi

Dit amendement regelt dat de meld-, overleg en aangifteplicht in het hbo en wo wordt uitgebreid naar promovendi en technologisch ontwerpers zonder dienstverband.

Promovendi en technologisch ontwerpers met een dienstverband zijn aan te merken als werknemer en vallen onder de Arbeidsomstandighedenwet.

De vertrouwensinspecteurs hebben aangegeven dat ze de meld-, overleg- en aangifteplicht in het hbo en wo graag uitgebreid zien naar promovendi. De regering kiest daar niet voor, en geeft in de Nota naar aanleiding van verslag aan dat ze momenteel verkent hoe de veiligheid van promovendi zonder dienstverband binnen de universiteiten meegenomen kan worden in het kader van het wetsvoorstel rondom de zorgplicht in het vervolgonderwijs. Indiener acht het echter wenselijk om hun veiligheid reeds middels onderhavig wetsvoorstel te verbeteren. Daarom breidt dit amendement de meld-, overleg en aangifteplicht uit, zodat ook promovendi zonder dienstverband onder de reikwijdte vallen. Aangezien technologisch ontwerpers zonder dienstverband een gelijksoortige groep is, regelt dit amendement dat ook deze groep onder het beschermingsbereik van de meld-, overleg- en aangifteplicht valt.

Aangenomen. Voor: 50PLUS, D66, Volt, CDA, DENK, VVD, SGP, ChristenUnie, BBB, Groep Markuszower en PVV.

PvdD heeft na de stemming aangegeven geacht te willen worden voor het amendement te hebben gestemd

Verworpen, ingetrokken en vervallen amendementen

Opschrift en beweegreden

Invoegen Artikel I, onderdeel Da

31 (Van Houwelingen) over regelen dat de schooldirecteur verantwoordelijk is voor het opstellen van het schoolplan in de WPO

Dit amendement wijzigt artikel 12 van de Wet op het primair onderwijs zodat niet langer het bevoegd gezag, maar de schooldirecteur verantwoordelijk is voor het opstellen van het schoolplan. Het bevoegd gezag behoudt een toetsende en bekrachtigende rol.

In de huidige wet is de opstelverantwoordelijkheid voor het schoolplan belegd bij het bevoegd gezag. Dit sluit niet aan bij de onderwijspraktijk, waarin de schooldirecteur de aangewezen professional is om het onderwijskundig beleid van de school te beschrijven en te bewaken. De beroepsstandaard van schooldirecteuren - waaraan inmiddels meer dan 90% van de circa 7.500 schooldirecteuren in het primair onderwijs voldoet - belegt deze verantwoordelijkheid expliciet bij de schooldirecteur. Door de wet hier niet op aan te laten sluiten wordt het subsidiariteitsprincipe ondermijnd en ontstaat onduidelijkheid over aanspreekbaarheid. Dit amendement herstelt die discrepantie.

Verworpen. Voor: JA21, BBB, Groep Markuszower, PVV en FVD.

datum 30 juni 2026

blad 4

Opschrift en beweegreden Invoegen Artikel I, onderdeel Fa

32 (Van Houwelingen) over het expliciteren van de taken en verantwoordelijkheden van de schooldirecteur in de WPO

Dit amendement voegt een nieuw artikel 29a in de Wet op het primair onderwijs in, waarin de taken en verantwoordelijkheden van de schooldirecteur expliciet wettelijk worden verankerd.

De WPO bevat op dit moment geen bepaling over de rol van de schooldirecteur. Verantwoordelijkheden die bij de schooldirecteur horen zijn daardoor grotendeels toebedeeld aan het bevoegd gezag, wat leidt tot overlappende verantwoordelijkheden en onduidelijkheid. Zowel de OECD als de Onderwijsraad hebben hierop gewezen, en ook de minister benoemde dit als een pijnpunt in haar brief aan de Tweede Kamer van 5 april 2024. Het gevolg is dat het subsidiariteitsprincipe in de praktijk onvoldoende wordt toegepast. Dit amendement lost die lacune op door de schooldirecteur als operationele leider - naast het bevoegd gezag dat de strategische verantwoordelijkheid draagt - expliciet in de wet te verankeren.

Verworpen. Voor: SP, JA21, BBB, Groep Markuszower, de PVV en FVD.

Diverse artikelen

22 (Boomsma) over het schrappen van de meld- en overlegplicht voor zover sprake is van seksuele intimidatie

Met dit amendement wordt uitbreiding van de meld- en overlegplicht tot situaties waarin er mogelijk sprake is van seksuele intimidatie van een met taken belaste persoon richting een leerling of student uit de wet gehaald. Daarbij blijft de bestaande meld- en overlegplicht voor seksuele misdrijven van kracht, maar wordt deze niet uitgebreid. Bevoegde gezagen houden dan zelf de afwegingsvrijheid om te besluiten of en wanneer incidenten worden gemeld.

De memorie van toelichting geeft een aantal redenen waarom bevoegde gezagen nu bij een beschuldiging soms niet onmiddellijk naar de Inspectie stappen: omdat de beschuldiging grote gevolgen kan hebben voor de beschuldigde, omdat ze willen voorkomen dat de beschuldiging onterecht naar buiten komt; omdat ze ook een verantwoordelijkheid hebben voor het personeel, omdat het tot veel onrust of reputatieschade kan leiden en omdat niet elke aantijging gegrond of terecht is. De regering meent dat meldingen om deze reden mogelijk niet adequaat worden afgehandeld. De indiener is van mening dat de meld- en overlegplicht er in de praktijk mogelijk niet toe zal leiden dat gegronde klachten eerder adequaat worden afgehandeld. Het is volgens de indiener in veel gevallen zeker verstandig om een vertrouwenspersoon en/of de Inspectie te betrekken, die kan adviseren, hulp bieden, handhaven en ondersteunen. Maar de indiener meent dat schoolleidingen doorgaans kunnen beoordelen of en wanneer dat het geval is, en dat dit het uitgangspunt moet blijven. Daarbij kan het zeker van nut zijn, om het gesprek te stimuleren over het herkennen van seksueel grensoverschrijdend gedrag, zoals de regering ook beoogt. Indiener meent echter dat dit gesprek ook en juist beter kan plaatsvinden zonder een nieuwe wettelijke meldverplichting in te voeren.

Dit ook, omdat in sommige gevallen niet duidelijk is wanneer sprake is van grensoverschrijdend gedrag.

De regeringscommissaris voor grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld wijst op een grijs gebied tussen individuele en wettelijke grenzen: "Daarin vallen allerlei ongewenste, seksueel getinte gedragingen die niet direct strafbaar zijn, maar in een bepaalde context wel door veel mensen als seksueel grensoverschrijdend worden ervaren." Weliswaar stelt de memorie van toelichting dat een "onhandige grap tijdens de les" niet direct onder de wettelijke meld- en overlegplicht valt, als uit de context blijkt dat er geen seksualiserende benadering van een leerling is. De memorie stelt echter dat bij deze verplichting uit wordt gegaan van "alle vormen van mogelijke seksuele intimidatie" waarbij "deze plichten ook gelden voor incidenten die plaatsvinden buiten de school of onderwijsinstelling."

De indiener deelt de zorg van de Raad van State dat dit contraproductief kan werken: "In de internetconsultatie is gewezen op het risico dat deze uitbreiding van de meld- en overlegplicht met vertrouwensinspecteurs het open gesprek op school kan belemmeren. Als zelfs bij lichte signalen een verplichting bestaat tot melden en overleg, kan de neiging tot

datum 30 juni 2026

blad 5

wegkijken of verkramping ontstaan die juist in de weg staat aan het doel dat de regering voor ogen heeft.”

Verworpen. Voor: 50PLUS, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Groep Markuszower, PVV en FVD.

Artikel I, II en III, onderdeel B

Artikel IV, onderdeel E

Artikel VI, VII en VIII, onderdeel A

15 (Ceder) over het specificeren van de term 'onverwijld'

Dit amendement regelt dat de termijnen waarbinnen het bevoegd gezag actie moet ondernemen in de te volgen procedure als het te horen heeft gekregen dat een leerling mogelijk slachtoffer is geworden van seksueel misbruik of seksuele intimidatie door een ten behoeve van de school met taken belast persoon wordt gespecificeerd.

Indiener is het met de regering eens dat, bij een melding van mogelijk seksueel misbruik of seksuele intimidatie, er door het bevoegd gezag snel moet worden gehandeld. Indiener ziet dat in onderhavig wetsvoorstel daarvoor de juridische term 'onverwijld' is gebruikt. Dit is een open norm en daardoor zou er discussie kunnen ontstaan over wat 'onverwijld' nu precies inhoudt. Dit zien we ook in de praktijk, bijvoorbeeld in het geval van rechtszaken waarbij een ontslag op staande voet wordt aangevochten. Indiener wil dit voorkomen en specificeert met dit amendement dus de termijn.

Verworpen. Voor: SP, 50PLUS, DENK, ChristenUnie, JA21, Groep Markuszower, PVV en FVD.

Artikel IV, onderdeel F

21 → **35** (Stoffer) over het schrappen van de verplichting jaarlijks het veiligheidsbeleid te evalueren

De onderwijswetten gaan voor het funderend onderwijs uit van de systematiek van het stelsel van kwaliteitszorg, waarbinnen het naleven van de wettelijke verplichtingen continu aandacht dient te hebben. Bovendien volgt uit de bestaande zorgplicht veiligheid reeds de verplichting om beleid aan te passen indien ontwikkelingen binnen de school daartoe aanleiding geven. Volgens ondergetekende is het ongebruikelijk en onwenselijk om daarbovenop nog een extra verplichting op te nemen om tenminste eenmaal per jaar het veiligheidsbeleid te evalueren. Deze verplichting kan leiden tot onnodige extra lastendruk. Dit amendement schrapt daarom de toevoeging dat het veiligheidsbeleid ten minste eenmaal per jaar geëvalueerd moet worden.

Verworpen. Voor: SGP, JA21, BBB, Groep Markuszower, PVV en FVD.

Artikel I, II en III, onderdeel C

Artikel IV, onderdeel F

26 (Boomsma) over het vervangen van de verplichting jaarlijks het veiligheidsbeleid te evalueren door een evaluatie op aanwijzen van de inspectie

Dit amendement schrapt de verplichte jaarlijkse evaluatie van het veiligheidsbeleid. De indiener is van mening dat het noodzakelijk is de regeldruk niet onnodig te verhogen voor scholen waar zaken op orde zijn en die uit zichzelf goed betrokken zijn bij het waarborgen van de veiligheid op school en het leren van mogelijke incidenten. Daarom wordt de wet zodanig gewijzigd dat deze jaarlijkse evaluatie niet verplicht wordt voor alle scholen, maar alleen kan worden opgelegd aan scholen waarvan de inspectie heeft vastgesteld dat dit noodzakelijk is en daartoe een aanwijzing geeft.

Verworpen. Voor: SP, PvdD, JA21, BBB, Groep Markuszower, PVV en FVD.

Artikel I, II en III, onderdeel D

Artikel IV, onderdeel G

13 → **29** (Rooderkerk en Ergin) over vastleggen of een incident een discriminatoir karakter had

Dit amendement regelt dat bij de registratie van veiligheidsincidenten tevens wordt vastgelegd of het incident een discriminatoir karakter had. De indiener acht dit van belang

datum 30 juni 2026

blad 6

omdat discriminatie, in welke vorm dan ook, een grote impact kan hebben op de veiligheid en het welzijn van leerlingen, studenten en onderwijspersoneel. Juist kwetsbare groepen kunnen hierdoor structureel te maken krijgen met onveiligheid, ook wanneer afzonderlijke incidenten op zichzelf niet direct als patroon worden herkend. Door bij elk veiligheidsincident vast te leggen of het incident een discriminatoir karakter had, ontstaat beter zicht op de aard en omvang van discriminatoire onveiligheid binnen onderwijsinstellingen. Dit helpt scholen, medezeggenschapsorganen, toezichthouders en de overheid om gerichter maatregelen te nemen, patronen te signaleren en de veiligheid van kwetsbare groepen beter te waarborgen.

Daardoor wordt met dit amendement het veiligheidsbeleid versterkt en bevordert dat iedere leerling en student zich vrij en veilig kan ontwikkelen, ongeacht afkomst, religie, beperking, seksuele gerichtheid, genderidentiteit of andere persoonskenmerken.

Verworpen. Voor: SP, D66, Volt en DENK.

PvdD heeft na de stemming aangegeven geacht te willen worden voor het amendement te hebben gestemd

Artikel I, onderdelen E en F

Artikel III, onderdelen E en F

Artikel IV, onderdelen B en D

27 → 34 (Ceder c.s.) over voorzien in een register klachtencommissies in plaats van een landelijke klachtencommissie

Dit amendement regelt dat de verplichting wordt geschrapt dat scholen zich uitsluitend kunnen aansluiten bij een van de door de minister aangewezen landelijke klachtencommissies. In plaats daarvan wordt voorzien in een register van klachtencommissies die voldoen aan wettelijke kwaliteitseisen. Op deze manier poogt indiener enerzijds de kwaliteit, onafhankelijkheid en deskundigheid van klachtencommissies te borgen en anderzijds de keuzevrijheid van het bevoegd gezag in de aansluiting bij een klachtencommissie zoveel mogelijk te behouden.

Het onderhavig wetsvoorstel regelt dat het bevoegd gezag verplicht is zich aan te sluiten bij een landelijke klachtencommissie, omdat de kwaliteit van landelijke klachtencommissies hoger ligt dan die van interne en regionale klachtencommissies en omdat men vragen heeft bij de onafhankelijkheid van deze klachtencommissies. Indiener onderschrijft het belang van kwalitatief goede en onafhankelijke klachtencommissies. De verplichting tot aansluiting bij uitsluitend landelijke klachtencommissies gaat echter verder dan noodzakelijk is om deze kwaliteit te waarborgen. Ook regionale of door schoolbesturen ingestelde onafhankelijke klachtencommissies, kunnen kwalitatief goed functioneren, mits zij voldoen aan duidelijke wettelijke eisen.

De Afdeling advisering van de Raad van State geeft in haar advies aan dat in het bijzonder de verplichting tot aansluiting bij een landelijke klachtencommissie die een bindend oordeel kan geven (tenzij dringende redenen noodzaken tot afwijken) een beperking van de vrijheid van inrichting vormt. Indiener kiest daarom voor een alternatief dat een minder ingrijpende beperking vormt.

Met het register wordt geborgd dat uitsluitend klachtencommissies die aan de wettelijke kwaliteitseisen voldoen klachten mogen behandelen. Daarmee wordt de kwaliteit van klachtbehandeling verzekerd, terwijl tegelijkertijd ruimte blijft bestaan voor pluriformiteit en vrijheid van inrichting. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere eisen worden gesteld aan onder meer de onafhankelijkheid en deskundigheid van de leden van de klachtencommissie, het vaststellen van een reglement, periodieke scholing, de wijze van behandeling van klachten en de publicatie van de geanonimiseerde oordelen. Ook kunnen er regels worden gesteld over de wijze van aanmelden, evaluatie van het functioneren van de commissie en eventuele verwijdering uit het register.

Dit wetsvoorstel verplicht, naast een interne klachtenprocedure, aansluiting bij een externe landelijke klachtencommissie. Dit amendement vervangt de verplichting tot aansluiting bij een externe landelijke klachtencommissie door een verplichting tot aansluiting bij een klachtencommissie uit het register. Het bevoegd gezag kan er voor kiezen om dit een interne klachtencommissie te laten zijn, mits deze in het register staat. Als het bevoegd gezag kiest voor aansluiting bij een externe commissie uit het register, verandert dit

datum 30 juni 2026

blad 7

amendement niets aan de interne klachtenprocedure zoals geregeld in onderhavig wetsvoorstel.

Voor scholen in Caribisch Nederland bestaat sinds 2015 de klachtencommissie BES. Ook na onderhavig wetsvoorstel blijft dit de klachtencommissie voor de BES-eilanden. Dit amendement verandert daar daarom niet iets aan.

Verworpen. Voor: DENK, ChristenUnie, JA21, BBB, Groep Markuszower en FVD.

Artikel I, II en III, onderdeel F

Artikel IV, onderdeel D

28 (Ceder c.s.) over het schrappen van de verplichting om oordelen van de klachtencommissie in beginsel op te volgen

Dit amendement regelt dat de wettelijke verplichting voor het bevoegd gezag om in principe het oordeel en de aanbevelingen van de klachtencommissie op te volgen wordt geschrapt. Bovendien wordt ook het artikellid geschrapt dat regelt dat de klachtencommissie een melding doet bij de inspectie als de commissie vermoedt dat het bevoegd gezag deze niet opvolgt. Indieners vinden het wenselijk dat in de regel een oordeel en aanbevelingen worden opgevolgd. Het wettelijk verplichten van opvolging leidt er volgens indiener echter toe dat het klachtenstelsel trekken begint te krijgen van gerechtelijke geschillenbeslechting en kan leiden tot forse inbreuken in de vrijheid van inrichting. Dat is, zo menen indieners, onwenselijk.

Zoals in de memorie van toelichting wordt gesteld is het klachtenstelsel in het beginsel bedoeld om tot kwaliteitsverbetering te komen. Middels het indienen van een klacht kunnen leerlingen, ouders of personeelsleden een signaal afgeven en het bevoegd gezag zo de kans geven zich te verbeteren. Dit klachtenstelsel bestaat naast mogelijkheden van (gerechtelijke) geschillenbeslechting. Zo hebben ouders, maar ook werknemers, de mogelijkheid om een bezwaar in te dienen of in beroep gaan tegen beslissingen van het bevoegd gezag. Het klachtenstelsel is bedoeld voor kwaliteitsverbetering, geschillenbeslechting om een bepaalde beslissing van het bevoegd gezag te laten herzien. Met de wettelijke verplichting voor het bevoegd gezag om oordelen van een klachtencommissie in beginsel op te volgen dreigen de verschillen te vervagen en dreigt de klachtenprocedure een vorm van geschillenbeslechting te worden.

Indieners achten dit onwenselijk. Allereerst omdat, zo menen de indieners, vermenging van het klachtenstelsel en de mogelijkheden voor geschillenbeslechting via bezwaar en beroep moet worden voorkomen. Het klachtenstelsel dreigt hierdoor onnodig te worden gejuridiseerd en een klachtencommissie begint hierbij trekken te krijgen van een gerechtelijke instantie; het wordt wettelijk mogelijk dat de onderwijsinspectie een bekostigingssanctie oplegt als het oordeel en de aanbevelingen van een klachtencommissie niet worden opgevolgd, aangezien de verplichting tot het opvolgen een bekostigingsvoorwaarde wordt.

Ten tweede omdat via de wettelijke route die nu wordt gecreëerd potentieel een aanzienlijke inbreuk op de vrijheid van inrichting van het bevoegd gezag kan vormen. Een klachtencommissie kan in principe het bevoegd gezag dwingen om het beleid te wijzigen, ook beleid over onderwijskundige zaken. De vrijheid van onderwijs is niet absoluut en het inperken van de vrijheid kan proportioneel zijn. Indieners menen dat de vrijheid van onderwijs in beginsel slechts door de wetgever kan worden ingeperkt, mits goed onderbouwd en na een democratisch genomen besluit. Het is volgens indieners niet wenselijk als oordelen en aanbevelingen van een klachtencommissie tot dergelijke inperking kunnen leiden.

In de regel achten indieners het uiteraard verstandig dat scholen oordelen van klachtencommissies opvolgen. De regering schrijft in de nota naar aanleiding van het verslag dat het de ervaring van de klachtencommissies is dat de meeste scholen dit ook doen. Een verplichting achten indieners echter gezien bovenstaande niet wenselijk.

Verworpen. Voor: SGP, ChristenUnie, JA21, Groep Markuszower, PVV en FVD.

datum 30 juni 2026

blad 8

Diverse artikelen

11 (Ceder) over het verkorten van de evaluatietermijn van vijf naar drie jaar

Dit amendement regelt dat het wetsvoorstel al na drie jaar in plaats van na vijf jaar wordt geëvalueerd. Op deze manier kan eerder worden geconcludeerd of de maatregelen de gewenste effecten hebben en kan tijdig worden bijgestuurd indien nodig.

De Afdeling advisering van de Raad van State merkt in haar advies op dat de regering niet toereikend had toegelicht hoe de voorgestelde maatregelen effectief bijdragen aan een veilige schoolcultuur en dat de maatregelen, door de focus op administreren, monitoren, melden en controleren, zelfs averechts zouden kunnen werken. Ook miste de Afdeling een dragende motivering over waarom de maatregelen proportioneel zijn in het licht van de vrijheid van inrichting en opwegen tegen de lasten voor scholen en onderwijspersoneel. Indiener begrijpt de kritiek van de Afdeling advisering van de Raad van State. De regering heeft naar aanleiding van het advies weliswaar verdere toelichtingen geboden, maar heeft het wetsvoorstel niet naar aanleiding van de genoemde punten substantieel aangepast. Indiener acht daarom een tijdige evaluatie van het wetsvoorstel op zijn plaats. Dit amendement verkort daarom de evaluatietermijn naar drie jaar in plaats van vijf jaar na inwerkingtreding.

Verworpen. Voor: SP, D66, Volt, PvdD, DENK, SGP, ChristenUnie, Groep Markuszower, PVV, FVD.

Artikel I, II en III, onderdeel D

Artikel IV, onderdeel G

19 (Ergin) over ook vastleggen op welke concrete discriminatiegrond een discriminatie-incident betrekking heeft gehad

Met dit amendement wordt geregeld dat scholen bij de registratie van discriminatie-incidenten tevens vastleggen op welke discriminatiegrond het incident betrekking heeft. Het doel van de registratieplicht is om beter inzicht te krijgen in de aard en omvang van veiligheidsincidenten binnen scholen. Dat doel wordt slechts beperkt bereikt wanneer wel wordt geregistreerd dát sprake is van discriminatie, maar niet waarop de discriminatie betrekking heeft.

Uit het onderzoek *Gediscrimineerd, en dan?* blijkt dat discriminatie in het onderwijs voorkomt op uiteenlopende gronden. Het onderzoek constateert tevens dat onvoldoende zicht bestaat op de verschillende discriminatiegronden, waardoor groepen die met discriminatie worden geconfronteerd onzichtbaar kunnen blijven.

Onder discriminatiegronden worden in ieder geval verstaan de gronden die voortvloeien uit Algemene wet gelijke behandeling, waaronder godsdienst, levensovertuiging, ras, geslacht, nationaliteit, seksuele gerichtheid, handicap of chronische ziekte. Registratie van deze gronden maakt het mogelijk om beter zicht te krijgen op onder meer moslimdiscriminatie, antisemitisme, discriminatie op grond van afkomst of huidskleur, discriminatie van personen met een beperking en discriminatie van lhbtq+-personen.

Door ook de discriminatiegrond te registreren kunnen scholen gericht beleid ontwikkelen, passende maatregelen treffen en ontwikkelingen in de tijd volgen.

De registratie van de discriminatiegrond geschiedt voor zover deze redelijkerwijs kan worden vastgesteld.

Ingetrokken.

Artikel I, II en III, onderdeel D

Artikel IV, onderdeel G

25 (Ergin) waarmee de zorgplicht van scholen zich ook uitstrekt tot al dan niet fysieke incidenten buiten de school die direct weerslag hebben op het schoolklimaat en de veiligheid

Met dit amendement wordt verduidelijkt dat de zorgplicht van scholen zich niet uitsluitend uitstrekt tot incidenten die fysiek plaatsvinden binnen de muren van de school, maar ook betrekking heeft op activiteiten en omstandigheden buiten school die een directe weerslag hebben op de veiligheid op school.

De veiligheid van leerlingen en personeel wordt niet uitsluitend bepaald door wat zich binnen het schoolgebouw afspeelt. Ernstige veiligheidsincidenten vinden regelmatig plaats

datum 30 juni 2026

blad 9

buiten school, maar kunnen een grote invloed hebben op het veiligheidsgevoel en het schoolklimaat. Te denken valt aan een vechtpartij tussen leerlingen bij een supermarkt in de directe omgeving van de school, bedreigingen die buiten schooltijd plaatsvinden of conflicten die in de wijk ontstaan en vervolgens de school binnenkomen. Daarnaast spelen veiligheidsincidenten zich steeds vaker af in de digitale leefwereld van leerlingen. Online pesten, intimidatie, bedreigingen of het verspreiden van kwetsende beelden vinden veelal buiten school plaats, maar kunnen grote gevolgen hebben voor de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen op school. De impact van dergelijke incidenten beperkt zich immers niet tot het moment of de plaats waar zij plaatsvinden. Met dit amendement wordt aangesloten bij de praktijk waarin scholen al regelmatig worden geconfronteerd met incidenten die buiten school plaatsvinden, maar wel degelijk van invloed zijn op de veiligheid binnen de school. De indiener is van oordeel dat de zorgplicht daarom niet te beperkt moet worden uitgelegd door uitsluitend te kijken naar gebeurtenissen die zich letterlijk op school voordoen, maar ook oog moet hebben voor activiteiten en omstandigheden die hun weerslag hebben op de veiligheid op school. Dit amendement beoogt geen onbeperkte verantwoordelijkheid voor scholen te creëren, maar verduidelijkt dat incidenten buiten school onder de zorgplicht kunnen vallen voor zover zij relevant zijn voor het schoolklimaat en de veiligheid op school.

Vervallen.

Artikel I, II en III, onderdeel D

Artikel IV, onderdeel G

23 → 24 (Rooderkerk en Kisteman) over expliciteren dat veiligheidsincidenten zich niet slechts fysiek maar ook online kunnen manifesteren

De online leefwereld van leerlingen is onlosmakelijk verbonden met wat er op school plaatsvindt. De afgelopen jaren zijn er talrijke voorbeelden geweest van pesterijen, misbruik en geweld die op school begonnen en online werden voortgezet of versterkt. Dit maakt de situatie ernstiger: een leerling kan nergens meer aan ontsnappen, ongeacht waar hij of zij zich bevindt. Het doorbreken van zulke patronen vraagt daarom ook aandacht voor wat er in de digitale omgeving van een leerling gebeurt. Een schijnbare verbetering op school zegt immers niets als de online omgeving nog steeds onveilig is. De indieners beogen nadrukkelijk niet dat scholen verantwoordelijk worden voor de gehele online leefwereld van leerlingen. Het doel is dat ook melding gemaakt kan worden van onveilig online gedrag voor leerlingen door personen die direct of indirect deel uitmaken van de schoolomgeving. Zo ontstaat een volledig beeld voor scholen en betrokken organisaties, en kunnen belangrijke gebeurtenissen in de digitale leefwereld van een leerling niet langer onopgemerkt blijven of bewust worden verborgen gehouden.

Vervallen.

Artikel I, II en III, onderdeel D

Artikel IV, onderdeel G

20 → 33 (Ergin en Rooderkerk) over het criterium dat discriminatie 'stelselmatig' moet zijn schrappen

Met dit amendement wordt het woord "stelselmatige" geschrapt uit de bepaling over discriminatie als veiligheidsincident.

Discriminatie is een ernstig maatschappelijk probleem dat ook op scholen voorkomt. Uit onderzoek blijkt dat veel leerlingen te maken krijgen met discriminatie vanwege bijvoorbeeld hun afkomst, geloof, huidskleur, seksuele gerichtheid of beperking. Het opnemen van het criterium dat discriminatie "stelselmatig" moet zijn, wekt ten onrechte de indruk dat een eenmalig discriminatoir incident onvoldoende ernstig zou zijn om geregistreerd te worden. Discriminatie kan immers in bepaalde gevallen strafbaar zijn volgens het strafrecht. Indieners zijn daarom van mening dat het belangrijk is om discriminatie te melden en het te registreren. Bovendien geldt voor andere veiligheidsincidenten in het onderwijs, zoals bedreiging, mishandeling of diefstal, evenmin de eis dat deze structureel moeten plaatsvinden voordat zij als veiligheidsincident worden aangemerkt. Het is daarom niet logisch om voor discriminatie een hogere drempel te hanteren.

datum 30 juni 2026

blad 10

Verder draagt het registreren van alle discriminatie-incidenten bij aan een beter inzicht in de omvang van het probleem. Wanneer alleen structurele discriminatie wordt geregistreerd, bestaat het risico dat een aanzienlijk deel van de incidenten buiten beeld blijft. Dat leidt tot een onvolledig beeld van de veiligheid op scholen en belemmert een effectieve aanpak.

Tot slot is het begrip "stelselmatig" vatbaar voor verschillende interpretaties. Onduidelijk is wanneer precies sprake is van structurele discriminatie, wat kan leiden tot verschillen in registratie tussen scholen. Door het woord te schrappen wordt de norm helderder en de uitvoering eenvoudiger.

Vervallen.

Artikel I, II en III, onderdeel D

Artikel IV, onderdeel G

12 → 30 (Ceder c.s.) over stelselmatig antisemitisme als afzonderlijke categorie expliciteren

Dit amendement regelt dat stelselmatig antisemitisme wordt opgenomen in de lijst van te registreren veiligheidsincidenten. Indieners zijn er van bewust dat stelselmatige discriminatie reeds op de lijst van te registreren veiligheidsincidenten staat. Antisemitische incidenten worden vooralsnog niet structureel geregistreerd. Desondanks vergt de aanpak van antisemitisme een andere dan die van discriminatie in den brede. Niet voor niets is er ook een specifieke kabinetsaanpak tegen antisemitisme, naast die tegen discriminatie en racisme. Indieners achten het dan ook wenselijk dat stelselmatig antisemitisme als specifiek veiligheidsincident wordt geregistreerd door de school, zodat ook de registratie van deze incidenten betrokken wordt bij de evaluatie van het veiligheidsbeleid van de school.

Vervallen.

Artikel I, II en III, onderdeel D

Artikel IV, onderdeel G

14 (Ceder en Rooderkerk) over ernstige intimidatie en stelselmatig verbaal geweld als veiligheidsincident opnemen

Dit amendement regelt dat ernstige intimidatie en stelselmatig verbaal geweld worden opgenomen in de lijst van te registreren veiligheidsincidenten. Indieners menen dat ernstige intimidatie of stelselmatig verbaal geweld invloed heeft op de sociale veiligheid op school, zowel als het gaat om uitingen richting een leerling als richting een personeelslid. Op deze manier beogen indieners de sociale veiligheid van zowel leerlingen als van personeelsleden te verbeteren.

Met intimidatie wordt bedoeld het proberen te beïnvloeden van het gedrag van een persoon, bijvoorbeeld door bang te maken, in de war te brengen of voor schut te zetten.¹ In het geval van verbaal geweld kan het gaan over bijvoorbeeld het voortdurend veroordelen/bekritisieren, bewust (onterecht) beschuldigen, schelden, beledigen, kleineren of vernederen. Dergelijke voorbeelden worden genoemd in de *Rapportage Sociale veiligheid van docenten*.²

Indieners zien in het wetsvoorstel een blinde vlek als het gaat om de sociale veiligheid van docenten. De wet regelt momenteel dat enkel de veiligheidsbeleving van het personeel wordt meegenomen in de evaluatie van het veiligheidsbeleid. Die beleving is over het algemeen gelukkig hoog. Als het gaat om het voortgezet onderwijs gaf bijvoorbeeld in 2022 91% van de docenten de veiligheidsbeleving een voldoende, zo blijkt uit de eerdergenoemde rapportage. Desondanks blijkt ook dat tot wel 39% van de VO-docenten te maken hadden met verbaal geweld door leerlingen en 24% van ouders. Daarbij waren docenten, als ze een melding hadden gedaan, lang niet altijd tevreden over het resultaat van de melding.

Onderzoek van CNV en EénVandaag, waar voor het overgrote deel medewerkers uit het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en mbo aan meewerkten, laat zelfs hogere cijfers zien. In dit onderzoek zegt 85% van de respondenten, verbaal geweld of bedreiging te hebben meegemaakt en 43% zelfs fysiek geweld.³

datum 30 juni 2026

blad 11

Incidenten met verbaal geweld worden echter onder onderhavig wetsvoorstel niet geregistreerd en worden zodoende in principe niet betrokken bij de evaluatie van het veiligheidsbeleid.⁴

In de huidige lijst van veiligheidsincidenten wordt momenteel enkel 'bedreiging' genoemd als een veiligheidsincident dat in de buurt komt van ernstige intimidatie. Intimidatie is echter niet noodzakelijkerwijs een bedreiging, maar kan wél grote gevolgen hebben voor het veiligheidsgevoel van degene die wordt geïntimideerd. Bij ernstige intimidatie menen indieners dat registratie als veiligheidsincident op zijn plaats is. Aangezien het onderscheid tussen bedreiging en ernstige intimidatie door het bevoegd gezag niet altijd gemakkelijk te maken zal zijn, kiezen indieners ervoor om deze samen te brengen onder één punt. Hetzelfde geldt voor stelselmatig verbaal geweld. Als een leerling of personeelslid eenmalig wordt uitgescholden, is correctie op zijn plaats. Als het uitschelden (of een andere vorm van verbaal geweld) echter stelselmatig plaatsvindt, vindt indiener het gewenst om dit wel als veiligheidsincident te registreren, zowel vanwege de sociale veiligheid van leerlingen als van onderwijspersoneel. Indieners sluiten hierbij aan op de registratie van 'grove pesterijen'. In de regel gaan grove pesterijen immers gepaard met stelselmatig verbaal geweld, maar zal stelselmatig verbaal geweld niet altijd als 'grove pesterij' worden opgevat.

Indieners achten het van belang dat gevallen van ernstige intimidatie en stelselmatig verbaal geweld, of nu leerlingen of personeelsleden het slachtoffer zijn, worden meegenomen bij de evaluatie van het veiligheidsbeleid en voegen 'ernstige intimidatie' en 'stelselmatig verbaal geweld' daarom toe als te registreren incidenten.

¹ <https://slachtofferwijzer.nl/artikelen/verschil-intimidatie-bedreiging-betekenis>

² Voor de rapportage over de sociale veiligheid van docenten in het VO uit april 2022:

<https://www.stoppestennu.nl/sites/default/files/uploads/rapportage-sociale-veiligheid-van-docenten-2022-21-april-2022.pdf>

³ <https://www.cnv.nl/nieuws/agressie-op-school-geen-incident-voor-veilige-school-is-structurele-aanpak-nodig/>

⁴ Mr. B. van Meurs, 'Sociale veiligheid van docenten en het Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs', School en Wet 2025/75.

Vervallen.

Artikel I, II en III, onderdeel D

Artikel IV, onderdeel G

18 (Ergin) over verkorten van de bewaartermijn van gegevens houdende een aanduiding van het veiligheidsincident en het schooljaar tot vijf jaar

Met dit amendement wordt de bewaartermijn voor de in artikel 4c1, zevende lid, en corresponderende bepalingen uit de overige sectorwetten bedoelde gegevens verkort van tien naar vijf jaar.

De indiener is van oordeel dat een bewaartermijn van tien jaar onvoldoende is gemotiveerd en niet in verhouding staat tot het doel van de registratieplicht. Het doel van de registratie van veiligheidsincidenten is dat scholen inzicht krijgen in ontwikkelingen op het gebied van veiligheid en deze inzichten kunnen betrekken bij de evaluatie en verbetering van hun veiligheidsbeleid.

Daarbij is van belang dat de samenstelling van scholen in relatief korte tijd sterk verandert. Leerlingen, personeel en schoolleiding wisselen gedurende de jaren, waardoor incidenten van tien jaar geleden vaak nog slechts beperkte betekenis hebben voor het actuele veiligheidsbeleid van een school.

Daarnaast sluit een bewaartermijn van vijf jaar beter aan bij de bestaande beleidscyclus binnen het onderwijs. Scholen werken met meerjarige schoolplannen waarin het beleid periodiek wordt vastgesteld, geëvalueerd en bijgesteld. Een termijn van vijf jaar biedt voldoende ruimte om ontwikkelingen over een volledige beleidscyclus te volgen en het veiligheidsbeleid daarop aan te passen.

Tot slot kent het onderwijs voor diverse administraties en dossiers bewaartermijnen die aanzienlijk korter zijn dan de voorgestelde termijn van tien jaar. De indiener acht het daarom niet proportioneel dat geanonimiseerde registraties van veiligheidsincidenten

datum 30 juni 2026

blad 12

gedurende een periode van tien jaar worden bewaard, terwijl voor andere onderwijsgegevens veel kortere bewaartermijnen gelden. Met een bewaartermijn van vijf jaar blijft het mogelijk om trends en ontwikkelingen te analyseren, terwijl tegelijkertijd beter wordt aangesloten bij het beginsel van dataminimalisatie.

Vervallen.

Moties

39 (Ceder en Rooderkerk) over borgen dat veiligheidsvoorzieningen op scholen aantoonbaar toegankelijk zijn voor alle leerlingen van de school

Aangenomen. Voor: PRO, SP, 50PLUS, D66, Volt, PvdD, CDA, DENK, VVD, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Groep Markuszower, PVV en FVD.

40 (Ceder en Moorman) over een aanpak gericht op het voorkomen van geweld, intimidatie en sociale onveiligheid op school

Met algemene stemmen is aangenomen.

41 (Ceder en Moorman) over het bestaande aanbod rond suïcidepreventie goed ontsluiten voor scholen

Met algemene stemmen is aangenomen.

42 (Ceder en Rooderkerk) over scholen ondersteunen bij het bevorderen van de veiligheid van onderwijspersoneel

Aangenomen. Voor: PRO, SP, 50PLUS, D66, Volt, PvdD, CDA, DENK, VVD, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Lid Keijzer, PVV en FVD.

43 (Moorman) over de versterking van het GSA-netwerk in de OCW-begroting opnemen

Verworpen. Voor: PRO, de SP, 50PLUS, Volt, PvdD en DENK.

44 (Moorman) over het versterken van jongerenwerk in school

Aangenomen. Voor: PRO, SP, 50PLUS, D66, Volt, PvdD, CDA, DENK, ChristenUnie en JA21.

45 (Moorman) over scholen voldoende ruimte bieden om gelijkwaardigheid te stimuleren in het kader van burgerschapsonderwijs

Aangenomen. Voor: PRO, SP, 50PLUS, D66, Volt, PvdD, CDA, DENK, VVD, ChristenUnie en JA21.

46 (Kisteman en Armut) over inventariseren wat scholen nodig hebben om effectief op te treden bij vermoedens van wapenbezit

Aangenomen. Voor: PRO, SP, 50PLUS, D66, Volt, PvdD, CDA, DENK, VVD, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower en FVD.

47 (Boomsma) over vertrouwenspersonen op scholen beter in staat stellen signalen van misbruik of uitbuiting te herkennen

Met algemene stemmen is aangenomen

48 (Boomsma) over onderzoeken hoe vaak scholieren en studenten de afgelopen twee jaar van school of universiteit zijn gegaan als gevolg van antisemitisme

Aangenomen. Voor: PRO, SP, 50PLUS, D66, Volt, PvdD, CDA, DENK, VVD, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower en PVV.

49 (Raijer en Van Houwelingen) over een zerotolerancebeleid voor leerlingen met een vuur- of steekwapen

Verworpen. Voor: 50PLUS, SGP, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower, PVV en FVD.

datum 30 juni 2026

blad 13

50 (Raijer en Van Houwelingen) over het ondersteunen van scholen bij het aanpakken van structureel pestgedrag

Aangenomen. Voor: 50PLUS, D66, PvdD, CDA, DENK, VVD, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Lid Keijzer, PVV en FVD.

51 (Raijer en Van Houwelingen) over geweldplegers sneller en definitief van school verwijderen

Verworpen. Voor: 50PLUS, VVD, SGP, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower, PVV en FVD.

52 (Raijer) over een gerichte aanpak van antisemitisme binnen het onderwijs

Aangenomen. Voor: PRO, SP, 50PLUS, Volt, PvdD, DENK, VVD, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower en PVV.

53 (Van Houwelingen) over de laatste twee zinnen van artikel 40, lid 11 van de Wet op het primair onderwijs schrappen

Verworpen. Voor: JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower, PVV en FVD.